

KIETTISAK CHANONNART

เกียรติศักดิ์ ชานนารณ
KIETTISAK CHANONNART

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการศิลปะ และสูจิบัตร สนับสนุนโดย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์
6-29 มิถุนายน 2551

ประธานในพิธีเปิด
คุณบุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการ บริษัทโทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

The exhibition and catalogue are supported by
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

The National Gallery
June 6-29, 2008

To be presided by
Boonchai Bencharongkul
Chairman, Total Access Communication Public Company Limited

© สงวนลิขสิทธิ์ 2551 เกียรติศักดิ์ ชานนนารณ
© Copyright 2008 Kiattisak Chanonnart
ISBN 978-974-8132-09-9

Rama IX Art Museum Foundation

เกียรติศักดิ์ ชานนนารณ

ศิลปะ : พลังแห่งชีวิต

KIETTISAK CHANONNART

ART : LIFE ENERGY

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า
The National Gallery

สารอธิการบดี

ศิลปะไทยเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติความงดงามที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษอันยาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บ่งบอกถึงวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น ศิลปะของไทยมีที่มาจากวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายของคนไทย โดยมีประเพณีและศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและโน้มน้าวจิตใจจนถูกหล่อหลอมแล้วบูรณาการเป็นความคิด ความเชื่อ ค่านิยมและถ่ายทอดเป็นวัฒนธรรมไทยอย่างงดงาม ซึ่งส่วนใหญ่การสื่อสารทางวัฒนธรรมนั้นจะถูกส่งผ่านโดยผลงานของมนุษย์ที่เรียกว่า “ศิลปะ”

ศิลปะมาจากคำว่า “ศิลปะ” ในภาษาบาลีมีความหมายหลากหลายเช่น การมีฝีมือยอดเยี่ยมการแสดงออกทางความคิดและความชำนาญ การกระทำที่เป็นการสร้างสรรค์โดยมนุษย์เพื่อความงาม สุนทรียภาพ เป็นความสามารถในการนำวิทยาการแห่ง“ศาสตร์” และความงดงามของ “ศิลป์” มาประยุกต์ใช้ได้อย่างสอดคล้อง โดยใช้ผลงานศิลปะในการสื่อสาร สื่ออารมณ์ให้ผู้ดูและผู้ชมเข้าใจดังนั้น ศิลปะจึงถือเป็นภาษาสากลที่สามารถใช้ผลงานเป็นสื่อแสดงให้รับรู้ถึงความงามของผลงานนั้นได้ นอกจากความงดงามแล้วยังมีมิติทางด้านอื่น ๆ อีกไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสังคม ความเชื่อ รวมถึงศาสนา

การจัดแสดงนิทรรศการผลงานชุด “ศิลปะ : พลังแห่งชีวิต” ของศาสตราจารย์เกียรติศักดิ์ ชานนนารด แสดงให้เห็นถึงแรงบันดาลใจในการนำเสนอผลงานศิลปะด้านจิตรกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสะท้อนถึงเรื่องราวและประสบการณ์ ของศิลปิน แสดงถึงแนวคิดทางอัตลักษณ์จนกลายเป็นบริบท และเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับผู้สร้างสรรค์โดยได้ส่งผ่านมิติของความคิดต่อการดำเนินชีวิตผ่านผลงานออกมา เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงความสำคัญของงานศิลปะ ในมุมมองของการนำมาใช้เพื่อการสร้างสรรค์บำบัดและจรรโลงใจ โดยอาศัยความบริสุทธิ์ของศิลปะมาเป็นตัวกำหนดให้จิตใจอ่อนโยน สงบเยือกเย็นเป็นการนำคุณค่าทางศิลปะมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อันจะเป็นพลังแห่งชีวิตให้กับศิลปิน

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีความยินดีและภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ผลงานในครั้งนี้ ถือเป็นการนำความรู้ ความสามารถ ในด้านศิลปะของศิลปินมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างกว้างขวาง อันเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติยศและนำไปสู่เกียรติประวัติแก่ศิลปินและวงศ์ตระกูลรวมถึงสถาบันฯ สืบไป

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติ ทิระเศรษฐ
อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Message from the President

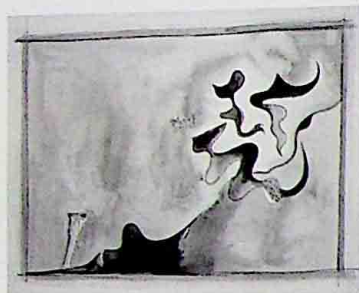
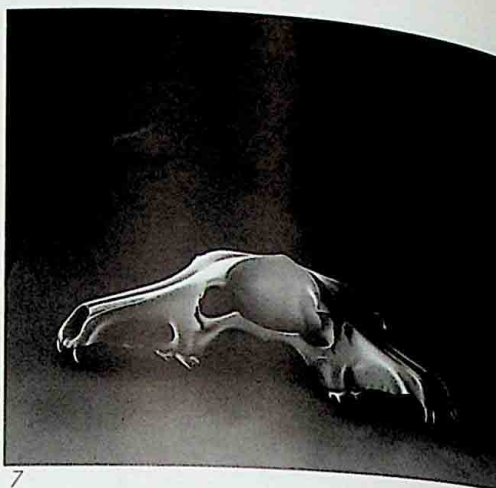
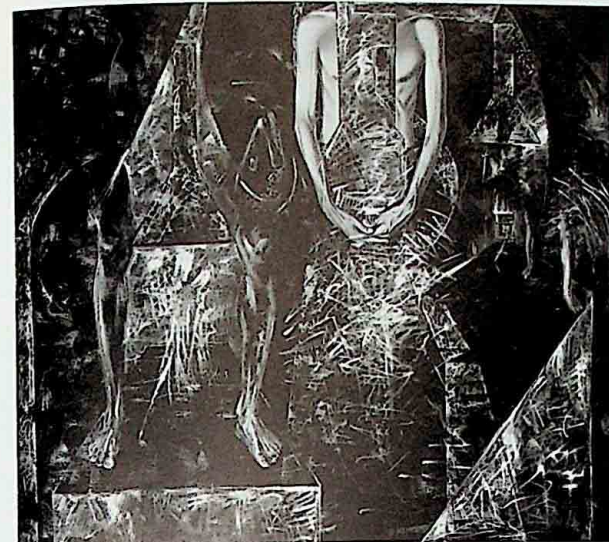
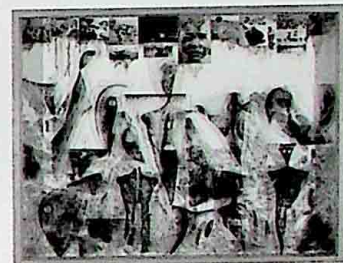
Thai art is widely recognized as a unique expression of the Thai identity and a source of pride for the entire nation. The exquisite beauty of Thai art, passed down from one generation to the next over many centuries, is one of the most defining characteristics of the country's culture and traditions. Growing out of the simple way of life of our forebears and shaped by religious customs and practices, the most basic values and beliefs of our culture are most vividly and tangibly expressed through what we commonly call “art.”

The Thai word for art, “silpa,” is derived from the Pali “sippa,” which has many different meanings. Included among them are “outstanding skill,” “an expression of one's thinking and expertise,” and “an act of human creativity intended for the sake of beauty.” The word implies an ability to create a work that, harmoniously uniting ‘science’ and ‘art,’ possesses the power to touch the hearts and minds of those who see it. Therefore, “silpa” – art – is a universal language which, appearing in an individual creative work, raises our awareness of beauty. But there are many other facets to art besides beauty. Art has social, cultural and religious dimensions as well.

The works in this exhibit entitled “Art: Life Force” by Professor Kiettisak Chanonnart were clearly inspired by the artist's desire to express who he is as an individual through the medium of painting. Reflecting events and experiences in his own life, the works on display have such a strong sense of the artist's identity that this becomes the filter through which the subject matter of the paintings is perceived. By exploring his responses to the events of his life, Kiettisak's work underscores the importance of art as a kind of emotional and psychological therapy. In other words, the purity of art allows the painter to rediscover a sensitivity and sense of inner peace that make clear the utility and value of art. For the painter, art is, indeed, a life force.

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang is proud to play a role in making these works available to the public. We see this as a valuable opportunity to share the knowledge and skills of a gifted painter with a wider Thai audience. This exhibit will certainly cement Kiettisak's reputation as one of the most important Thai artists of his generation, while also raising the Institute's own profile as a major supporter of the arts.

Assoc. Prof. Dr. Kittit Tiraseth
President, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

ศิลปะ : พลังแห่งชีวิต

การแสดงผลงานเดี่ยว “ศิลปะ : พลังแห่งชีวิต” บ่งบอกความเป็นตัวตนของผม มีปฏิกิริยากับการหมกมุ่นครุ่นคิดแต่ในเรื่องการสร้างสรรค์ จึงเหมือนการเติมพลังให้กับตนเอง นานนับวันพลังนั้นก็ยิ่งแข็งแกร่ง กล่าวได้ว่าการทำงานศิลปะทำให้ชีวิตมีพลัง และพลังแห่งชีวิตก็จะกลับมาเป็นพลังสร้างสรรค์หมุนเวียนส่งเสริมกันอยู่เช่นนั้น

งานศิลปะในนิทรรศการมีจำนวน 47 ชิ้น เริ่มจากงานสเก็ตช์เก่า “เด็กในภาวะสงคราม” (1) ปี พ.ศ. 2511 ผลงานสะท้อนความรู้สึกห่วงใยเด็ก ๆ ในภาวะสงครามเวียดนามซึ่งรุนแรงและน่าทึ่งเกรงว่าจะลุกลามมาถึงบ้านเมืองของเรา “ความบันเทิงจากอวกาศ” (3) ภาพนี้มีที่มาจากปี พ.ศ. 2511 สหรัฐอเมริกาสามารถส่งมนุษย์อวกาศไปลงบนดวงจันทร์ เป็นข่าวใหญ่ที่ตื่นเต้นกันไปทั่วโลก และเป็นความมหัศจรรย์ในการก้าวเดินของมนุษย์ บนดวงจันทร์ จำได้ว่าผู้คนในโลกต่างยินดีปรีดาด้วยความสำเร็จอันยิ่งใหญ่นี้ รวมทั้งตัวผมด้วย แต่ภาพสีน้ำเล็ก ๆ ปี พ.ศ. 2512 กลับมีแนวคิดในเรื่องของชีวิตมากกว่าความสำเร็จทางวิทยาศาสตร์ รูปทรงอิสระทางด้านขวากำหนดให้หมายถึงยานอวกาศ ถึงแม้จะนำพามนุษย์ไปไกลถึงดวงจันทร์ แต่สิ่งที่จะได้พบอย่างแน่นอนบนดวงจันทร์ก็คือความทุกข์ที่ติดตัวมนุษย์ไปนั่นเอง “ไก่” (4) แสดงออกด้วยความสนใจให้ชีวิตหัวคน เพื่อตอบโต้ที่คนกระทำต่อไก่ถึงแม้จะเป็นอาหารเลี้ยงชีวิตก็ตาม “ซากชีวิต” (7) แสดงสาระที่แท้จริงของชีวิตที่เหลืออยู่เพื่อให้ปลงและลดความทะยานอยากของกิเลสในจิตมนุษย์ เพราะในที่สุดแล้วก็ไม่มียิ่งใหญ่จะคิดว่าติดตัวตามไปได้ “ความอยู่รอดของชีวิต” (9) สะท้อนภาพการต่อสู้ของชีวิต คือมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย ต่างก็พยายามดำรงชีวิตให้อยู่รอด การช่วงชิงความเป็นใหญ่ การคุกคาม การปกป้องตนเอง จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ปาก นอกจากมีไว้เพื่อหาอาหารเลี้ยงชีวิตแล้ว ยังมีไว้ประหัตประหารกันในหมู่มนุษย์ ในหมู่มสัตว์มีปากไว้ฆ่าเหยื่อ แต่สัตว์ที่อ่อนแอมีปากไว้ร้องแสดงความเจ็บปวด มือและเท้า ของสัตว์โลกที่มีอำนาจก็จะทรงพลังด้วย กรงเล็บ ส่วนพวกที่อ่อนแอกว่าก็จะมีมือและเท้าไว้เพื่อหนีและประคองชีวิตให้อยู่รอดเท่านั้น “ชีวิตกับความสะเทือนใจ” (12) เป็นความสะเทือนใจส่วนตัวที่กระทบต่อจิตใจตนเองอย่างรุนแรงที่สุดในชีวิตจนไม่ต้องการจะกล่าวถึง “ดนตรีชีวิต” (16) เปรียบชีวิตคล้ายดังดนตรี เหมือนจะปลุกปลอบยามทุกข์โศก โดยโยนไปถึงท่วงทำนองที่ดี ๆ ของดนตรีนั้นแม้ผ่านเลยไปแล้วก็จะหวนคืนกลับมาใหม่เสมอ ท่วงทำนองที่ดี ๆ ของชีวิตก็เช่นกัน จะต้องย้อนคืนกลับมาใหม่อีก เพียงแต่ต้องอดทนรอคอย “ความแข็งแกร่งของชีวิต” (17) มีเป้าประสงค์ให้งานศิลปะกระตุ้นจิตใจผู้คนให้มีพลังแข็งแกร่งในการต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิต “สงคราม : บาดแผลของมนุษยชาติ” (18) สะท้อนภาพสงครามในประเทศอิรัก โดยนำภาพถ่ายจากเหตุการณ์จริงของสงครามมาแสดงให้เห็น ภาพของสตรีและเด็กที่บาดเจ็บและหวาดกลัว เปิดเผยให้เห็นความโหดร้ายของมนุษย์เมื่อเข้าสู่การประหัตประหารกันเพื่อเอาชนะสงคราม เศษแก้วแตกที่นำมาใช้สร้างสรรค์งานชิ้นนี้ก็เพื่อจะบอกถึงบาดแผลของมนุษยชาติที่ถูกบาดลึกเข้าไปในจิตวิญญาณ

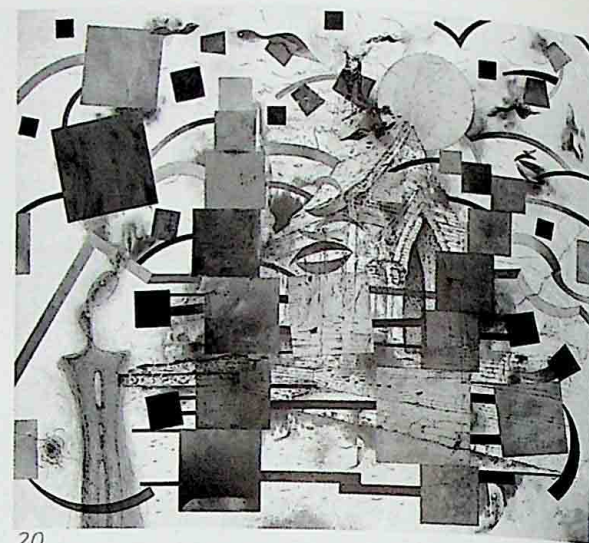
Art: Life Energy

This solo exhibition, entitled “Art : Life Energy” is a faithful expression of who I am. It reflects my usual fascination with the idea of creating art. Working as an artist invigorates me. Day by day, it makes me stronger. Simply put, for me, art gives life its vigor, and this life energy is converted back into creative energy in a self-sustaining cycle.

This exhibition comprises a total of 47 works, starting with an old sketch called “A Child in Wartime” (1). Completed in 1968, it gives voice to a child's fear that the violence of the Vietnam War would spread to his own country. The painting “Inspired by the Apollo Moon Landing” (3), which dates from 1969, takes as its subject matter the American moon landing, an event that thrilled the entire world. It was an amazing achievement for the human race. I remember the tremendous excitement it inspired in everyone, myself included. But the small watercolor from later that year examines the same event from a more human perspective rather than the perspective of a scientific conquest. The free form on the right represents the spacecraft and is intended to show that although we can travel all the way to the moon, what we will find there is the sorrow that inevitably follows us wherever we go. In “Chicken” (4) it was great fun to paint chicken shit dropping down on people's heads. I know we raise chickens for food, but this doesn't completely excuse our cruel treatment of them. “The Remains of Life” (7) points to an essential truth of life and is meant to still the desires of the human heart. After all, we can't take anything with us when we die. “The Survival of Life” (9) reflects the struggle of all living things – people and animals – to survive. It's a depiction of the relentless grab for power, the threats that assail us, and our attempts to defend ourselves. “Mouth” makes clear the dual purpose of this orifice. It takes in the food we need to survive, but it is also a weapon of destruction. Animals tear apart their prey with their mouths, but the weaker creatures use their mouths to express their pain. “Hands and Feet” explores a similar theme. In the animal kingdom, the fierce predators have powerful claws to kill their prey, whereas weaker animals use their hands and feet to escape their pursuers. “Life and Pain” (12) deals with the most hurtful moments of my own life – moments so painful that I can't bear even to talk about them. “Life's Music” (16) compares life to music. A beautiful melody comforts and consoles us when we are sad, and even when the music is over, it comes back to us over and over again. Life has its own melody, too, and in times of trouble, all we need to do is be patient, and it will come back to us. “The Strength of Life” (17) is intended to give viewers the courage they need to meet the challenges of life head-on. “War : Humanity's Wound” (18) makes use of actual photographs of the war in Iraq to point to the extent of the violence taking place there. These images of injured and frightened women and children make clear man's inhumanity as he struggles to defeat his perceived enemies. The shards of broken glass that have been incorporated into the work are meant to convey the wounds that pierce our souls.

19

20

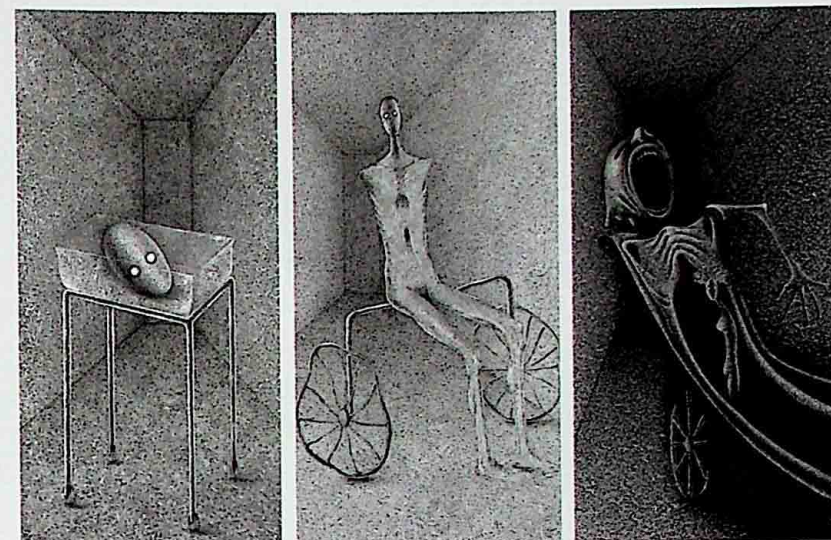
“มรดกโลกในพระพุทธศาสนา” (19) พระพุทธรูปปูนปั้นวัดพระสี่อิริยาบถ จังหวัดกำแพงเพชร ศิลปะสมัยสุโขทัย ถึงแม้จะผุพังเสื่อมถอยไปตามกาลเวลาของอิฐและปูนที่ใช้สร้างเป็นองค์พระ แต่คุณค่าความงามของศิลปะยุคทองของชาติไทยนั้นยังยืนยงทนกระแสน้ำแห่งเวลาที่ผ่านไปหลายร้อยปีแล้ว จิตรกรรมชิ้นนี้เขียนด้วยสีน้ำและปากกาหมึกเคมี การใช้สีน้ำทำให้นึกย้อนไปเมื่อตอนเป็นนักศึกษาเริ่มต้นเรียนสีน้ำ สนุกสนานและมุ่งมั่นกับการเขียนภาพตึกและถนนในกรุงเทพฯ ผมนึกย้อนไปเมื่อตอนเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร มีโอกาสได้เดินทางไปทัศนศึกษาโบราณสถานสมัยสุโขทัย การใช้เทคนิคสีน้ำกับการเขียนโบราณสถานจึงเหมาะกับการย้อนเวลากลับไปหาอดีต รู้สึกมีความสุขขณะเขียนรูปนี้ “บริบทที่แตกต่างของเวลา” (20) ผมเดินทางไปศรีสัชนาลัยครั้งแรกเมื่อตอนเป็นนักศึกษา ปี พ.ศ. 2505 ยังติดตาจริงใจบรรยากาศที่เป็นป่าและมีโบราณสถานงดงามผุดผืนขึ้นมาเป็นระยะ ๆ วัดสวนแก้วอุทยานน้อยในภาพนี้คือวัดเล็ก ๆ ที่เข้าไปไม่ถึง ทำให้แค่เพียงมองผ่านพวงหูกและไม้เลื้อยที่ขวางกั้นเอาไว้ จนเวลาผ่านไปเลยเกือบ 40 ปี ผมจึงมีโอกาสดำเนินไปยืนอยู่หน้าโบราณสถานที่ยิ่งใหญ่ที่รอคอย อิฐที่ก่อประกอบกันเป็นโบสถ์ขนาดเล็กนี้ ยังปรากฏโครงสร้างของหลังคาให้เห็นอยู่อย่างน่าอัศจรรย์ เพราะส่วนใหญ่แล้วโบสถ์วิหารสมัยสุโขทัยจะเหลือเพียงผนังและเสาดิลาแลงไว้ให้เห็น (วัดกุฎีรายเป็นอีกวัดหนึ่งในศรีสัชนาลัยที่ยังคงเหลือโครงสร้างหลังคาอยู่) ณ เวลาปัจจุบันที่ยืนอยู่ในห้วงบรรยากาศของอดีตกาล ขาบซึ่งถึงคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ภาคภูมิใจที่เรามีรากเหง้าที่มาอันงดงาม วันนี้เราอาจจะลืมเลือนไปบ้างแล้ว เพราะเวลาได้เลยผ่านมานานาน ผมใช้รูปทรงเรขาคณิตที่มีสีเส้นแทนค่าของศิลปะร่วมสมัยในช่วงเวลาปัจจุบัน ให้ภาพวัดสวนแก้วอุทยานน้อยอยู่เบื้องหลัง โดยเขียนด้วยวิธีการวาดเส้น เทคนิคพื้นฐานของการทำงานศิลปะ เพื่อให้สัมพันธ์กับโบราณสถานสุโขทัยซึ่งเป็นพื้นฐานรากเหง้าของชาติ งานศิลปะชิ้นนี้ต้องการกระตุ้นเตือนไม่ให้ลืมความเป็นมาของชาติไทย ถึงแม้ชีวิตปัจจุบันเราจะอยู่ในบริบทของความเป็นสากลแล้วก็ตาม

“บ้านบาตรในความทรงจำ” (25) บ้านบาตรคือตำบลถิ่นเดิมที่ผมเคยอยู่เมื่อเป็นเด็ก และเมื่อย้ายจากบ้านบาตรไปแล้ว 12-13 ปี จึงเกิดงานนี้ขึ้นเมื่อระลึกถึง จากนั้นก็ทิ้งระยะเวลาไว้อีก 37 ปี กว่าจะมาเขียนภาพ “บ้านบาตรในความทรงจำ” เวลาที่ล่วงเลยมา 50 ปีแล้ว ผมนึกย้อนไปถึงแถวบ้านที่เคยอยู่ ห้องแถวไม้ ถนน คนเก่าคนแก่ มันไม่เหมือนในภาพที่ผมเขียน แต่การระลึกถึงทำให้เกิดภาพเขียนขึ้นนี้

“เกิด แก่ เจ็บ ตาย” (27) คือเนื้อหาสำคัญที่อยู่ในใจมานานแล้ว รวบรวมเฉพาะงานที่ได้ที่ของความคิด อารมณ์ความรู้สึก และวิธีการแสดงออก “เกิด” ในทัศนะของผมคือความรู้สึกที่เป็นสุข อิ่มเอิบ รอต้อนรับชีวิตน้อย ๆ ที่จะกำเนิดออกมาดูโลก ผมใช้สีชมพูจากไปทั่วผืนผ้าใบ ด้วยระลึกไปถึงตอนลูกสาวตนเองเกิดเมื่อปี พ.ศ.2526 จำได้ว่าผมเห็นลูกครั้งแรกนอนหลับน่ารัก “แก่” ในความหมายของผมคือการเดินทางอันเหนื่อยล้า สีเหลืองที่เคยสดใสในดินหม่นไปตามกาลเวลา วงล้อของชีวิตบิดเบี้ยวเสื่อมลง ชีวิตเมื่อแก่ก็จะสงบนิ่งไม่มองไปข้างหน้าแล้ว แต่จะมอยย้อนไปในอดีต เก็บเกี่ยวความสุขที่ยังพอเหลืออยู่บ้าง “เจ็บ-ตาย” คือสิ่งที่เราต้องสู้เพื่อให้ชีวิตคงอยู่ยาวนาน ผมใช้สีแดงระบายไปทั่วทั้งภาพเพื่อจะปลุกความรู้สึกให้ชีวิตต่อไป สำหรับผม สีแดงช่วยชีวิต

25

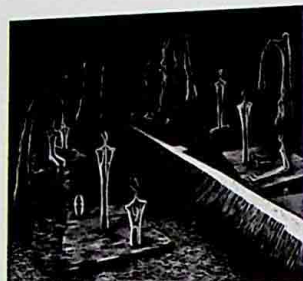

27

“Buddhist World Heritage” (19) is a watercolor and ink work that depicts the Sukhothai-era Buddha image from Wat Prasi Iriyabot in Kampangeth province. Although the bricks and plaster from which the image is made have crumbled over the centuries, the beauty of the statue, which dates from the Golden Age of Thai art roughly seven hundred years ago, defies the passage of time. The use of watercolors takes me back to the time when I was a young art student just learning to paint with that medium. It used to give me so much pleasure to throw myself into painting the buildings and streets of Bangkok. I remember when I was a student at Silpakorn University and went on study trips to see Sukhothai-era historical sites. Using watercolors to paint ancient ruins seemed a perfect way to try and recapture a bit of the past. I had such a good time working on this painting. “Different Times” (20) relates to my first trip to Sri Satchanalai, when I was a student back in 1962. I remember being struck by the beauty of the old temples that peeked through the jungle foliage here and there. Wat Suan Kaew Uthaiyan Noi was a small temple so overgrown with grass and vines that it was impossible to get close to. It wasn't until 40 years later that I had another chance to stand in front of the ancient structure. Amazingly, from the bricks that the temple was made from I could still see the supporting structure of the roof. In most cases, only the walls and supporting posts of Sukhothai-period temples remain standing. (Wat Kutirai is another of the temples at Sri Satchanalai whose roof is still intact.) As I stood there, soaking in the atmosphere of the past, I was overwhelmed by an appreciation for the tremendous wealth of the country's cultural heritage. It gave me great pride to reflect on our rich history and traditions. Unfortunately, so much time has passed that some of us may have forgotten this heritage. In the painting, bright geometric shapes are used to symbolize contemporary art. These are placed against a silhouette of Wat Suan Kaew Uthaiyan Noi in the background to connote the fundamental place of Sukhothai art and architecture in the history and cultural heritage of Thailand. The painting is intended as a timely reminder to modern viewers, caught up in the current of global trends, not to forget the roots of the Thai nation.

“Ban Batr in My Memory” (25) refers to the small district where I lived as a child. Some 12 or 13 years after I moved away, I made a sketch to remind me of the place. Another 37 years passed before I got around to painting “Ban Batr in My Memory” – a total of 50 years since I had lived there. I thought back on the old wooden shophouses, the house I lived in, the streets, the old people. I know things weren't as I painted them, but the painting is a depiction of how I remember them.

“Birth, Ageing, Sickness, Death” (27) illustrates something that has been on my mind for many years. I let it germinate until I found the right context in which to express the idea and the feelings associated with it. To me, “birth” is a feeling of happiness, contentment, and excitement at the prospect of a new life entering the world. I covered the entire canvas in pink, thinking back on the birth of my daughter in 1983. I remember the first time I looked down on her perfect face as she lay sleeping. “Ageing” is an exhausting journey. The bright yellow at the start of the trip gradually fades and dulls over time. The wheel of life is warped and gradually worn down. When one gets old, life becomes more peaceful. There's not so much reason to look ahead anymore. Instead, one's attention turns back to the past, and one harvests what happiness remains. “Sickness and death” are adversaries to fight against if we are to live long, full lives. The red that covers the entire canvas is meant as a call to keep fighting. To me, red has the power to save lives.

28

35

30

34

36

37

“สู่โลกกว้าง” (28) งานจิตรกรรมที่ได้จากประสบการณ์จริงของตนเอง ผมมีลูก 2 คน ลูกเติบโตผ่านวัยเด็กเล็กเข้าสู่วัยหนุ่ม-สาว ช่วงเวลาที่คอยเฝ้าเลี้ยงดูกำลังจะผ่านไป เป็นจุดเปลี่ยนผ่านของชีวิตที่ทำให้ใจหาย เพราะลูกจะต้องออกไปสู่โลกกว้างเผชิญชีวิตด้วยตนเอง ในโลกของความเป็นจริงที่แตกต่าง บางคนมีพื้นฐานครอบครัวที่ดีสนับสนุน บางคนแทบโดดเดี่ยวต้องเผชิญโลกกว้างแต่ผู้เดียว และบางคนขาดกลัวที่จะต้องออกไปสู่ชีวิต หรือบางคนต้องจบชีวิตตนเองเมื่อไม่สู้แล้ว

“ปิติแห่งปีมหามงคล” (30) เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา จึงเป็นปีมหามงคลที่ปวงชนชาวไทยมีความรู้สึกยินดี มีความสุข มีความปลื้มปิติเป็นอย่างยิ่ง ด้วยสำนึกที่ได้เกิดมาในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์ผู้ทศพรสวรรค์ เพื่อพสกนิกรของพระองค์มาเป็นเวลาช้านานแล้ว ภาพ “ปิติแห่งปีมหามงคล” ในนิทรรศการนี้มี 4 ภาพ ผมใช้ดอกไม้และต้นไม้มาแทนความรู้สึก ปิติยินดี ให้สีสันสดใสของดอกไม้แทนจิตใจของผู้คนที่เบิกบาน และต้องการให้งานศิลปะของผมได้มีส่วนร่วมคนไทยและชาวโลกทั้งมวลที่เชื้อชองสรรเสริญพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

2-3 ปีที่ผ่านมา บ้านเมืองของเราเต็มไปด้วยความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นวิกฤตสังคมที่น่าพาให้ชาติเสื่อมถอยไปทุกด้าน รวมทั้งผู้คนต่างก็หม่นหมองปราศจากความสุข ทำได้แต่เพียงรอคอยว่าเมื่อไรความเลวร้ายนี้จะผ่านพ้นไปเสียที “ลางสังหรณ์ก่อนปฏิวัติ” (35) มีที่มาจากความรู้สึกวิตกกังวลในสถานการณ์อันตึงเครียดของบ้านเมือง จนเกิดเป็นภาพของลางสังหรณ์ผุดขึ้นมาจากจิตใต้สำนึก ภายหลังเมื่อสเกิดภาพนี้ออกมาแล้ว ผมรู้สึกไม่สบายใจเลยว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับบ้านเมืองของเรา 3 เดือนต่อมาเกิดการปฏิวัติ ตามมาด้วยการยุบพรรคการเมือง และยึดทรัพย์สินของอดีตนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามปัญหาความขัดแย้งของข้าอำนาจเก่ากับข้าอำนาจใหม่ก็เกิดตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยผลแห่งความเลวร้ายนี้ก็มีไม่พ้น ที่จะตกอยู่กับประชาชนคนไทย ภาพ “เสียงร้องของชีวิต” (34) คือการบันทึกประวัติศาสตร์ของสภาพสังคมที่เลวร้ายที่สุดแล้วอันเนื่องมาจากการเมืองแบบไทยๆ “บ้านเมืองของเรา” (36) สะท้อนภาพความขัดแย้ง การต่อสู้ช่วงชิงความเป็นใหญ่ และแสดงความรู้สึกเจ็บปวดของผู้คนในบ้านเมืองที่เต็มไปด้วยความแตกแยก แบ่งฝักแบ่งฝ่ายทางความคิด และมุ่งแต่จะเอาชนะกัน โดยมีนักการเมืองเป็นผู้โหมปั่นไฟให้ร้อนเร้าเข้าไปในจิตใจของคนไทย และถึงแม้จะอยู่ในช่วงแห่งปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษา ซึ่งน่าจะเป็นปีแห่งความปิติยินดี ของปวงชนชาวไทย แต่นักการเมืองแบบไทย ๆ ก็มีรู้สึกสำนึกดี - ชั่ว เพราะแม้ว่าจะมุ่งแย่งชิงความเป็นใหญ่ของตนเองและพวกพ้องเท่านั้น ดอกไม้ที่ควรจะบานสะพรั่งในภาพนี้ จึงมีปรากฏให้เห็นแต่เพียงน้อยนิด ในผืนดินที่แตกระแหงเหือดแห้ง

“สิ้นเสียงร้อง ดอกไม้จะบาน” (37) มีแนวคิดที่จะชี้ให้เห็นความเป็นจริงของชีวิต ซึ่งย่อมมีทั้งสุขและทุกข์ อันเนื่องมาจากปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องทั้งปวง จากการเฝ้ามองสังเกตรูปความเป็นไปของชีวิต จะเห็นได้ว่าไม่มีใครจะประสบแต่ความสุขไปแต่เพียงด้านเดียวตลอดชีวิต และก็ไม่มีความทุกข์ตลอดไป แม้คนยากคนจนที่น่าสงสารก็จะมีรอยยิ้มบ้างในช่วงเวลาน้อยนิด โดยการสร้างสรรค์งานชิ้นนี้ก็เพื่อจะชี้แนะให้เห็นว่าชีวิตที่ประสบกับความทุกข์ยากนั้น หากมีสติพิจารณาแก้ไขปัญหาย่างคนสู้ชีวิต อดทนรอคอย เมื่อปัญหาอุปสรรคทั้งปวงผ่านพ้นไปก็จะได้พบพบกับความสุขสมหวังของชีวิต

“Into the Big, Wide World” (28) is a painting based on a personal experience. I have two children, both of them grown now. I remember how scared I felt for them as I watched them take their first steps out into the real world on their own. Some people are lucky to have a good family to support them. Others have to confront the challenges of the world all alone. Some people are terrified of life. This fear even drives some people to take their own lives.

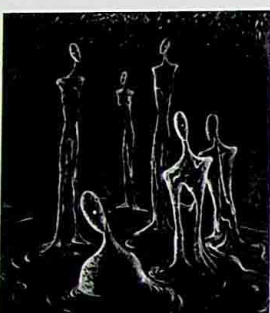
“The Joy of the Auspicious Year” (30) commemorates the 80th birthday of His Majesty the King. The occasion was a cause for joyous celebrations all across the country. People felt honored to have been born in the reign of a great monarch who has devoted himself to his subjects for decades. The exhibition features four paintings entitled “The Joy of the Auspicious Year” In each, a variety of plants and flowers symbolize feelings of joy, and the brilliant colors stand for the happy hearts of the people. It was my intention to offer these paintings as part of the many well wishes extended to the King from people all around the world on the occasion of his 80th birthday.

Over the past couple of years, our country has been shaken by political turmoil. We might even call it a severe social crisis that has robbed many of us of our happiness. All we can do is wait and wonder when all the confusion will end. “Premonition of a Coup” (35) grew out of my underlying fears about the depressing state of the country's political situation. After I had made the sketches for the painting, I had a terrible feeling about what was happening to the country. Three months later, there was another coup, followed by the dissolution of political parties and the seizure of the former Prime Minister's assets. Even so, the conflict between the new and old poles of power has continued to divide the country. And of course, the consequences of this evil fall on the shoulders of ordinary citizens. “The Cry of Life” (34) is a record of the history of social evil stemming from Thailand's political system. “Our Country” (36) is reflection of conflict and the struggle for supremacy, and gives voice to the suffering of people in a country with such deep divisions as Thailand. Our politicians only fan the flames of dissension. And even in the year in which His Majesty celebrated his 80th birthday, a year that should have been marked by unalloyed joy, the only thing on the minds of these Thai-style politicians was power and how to protect their own interests. The flowers that should have bloomed in the picture have instead barely managed to sprout in the cracked, parched soil.

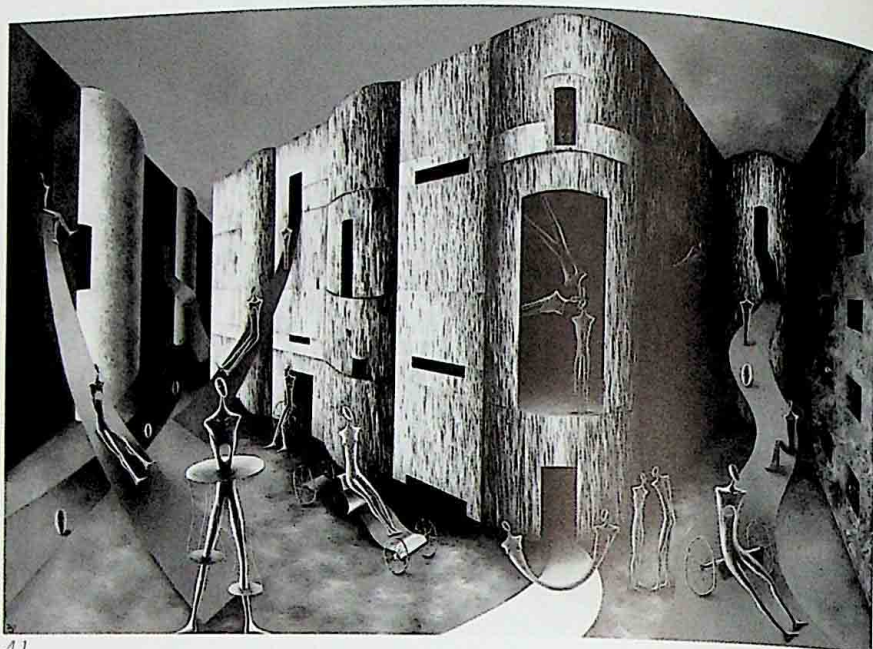
“No More Crying; The Flowers are About to Bloom” (37) is meant to reflect one of the fundamental truths of life – that life consists of both happiness and sadness. In life there are innumerable obstacles to overcome. Observation teaches us that no one can expect to be blessed with nothing but happiness their entire life, and by the same token, no one's life is entirely sad. Even people living in abject poverty find some reasons to smile. In creating this particular piece, I wanted to show that with patience and perseverance, we can overcome all the difficulties that life throws at us and achieve happiness and a sense of fulfillment.

38

40

41

“ความหลากหลายของชีวิต” (38) “แบบ” ของชีวิตนั้นมีหลากหลาย ไม่ได้มีตัวกำหนดแบบที่ถูกต้องให้เดินตาม ความแตกต่างเป็นรสชาติในภาพรวมของชีวิต ซึ่งล้วนต้องต่อสู้เพื่อมีชีวิตอยู่อย่างงาม และต่างยืนอยู่บนความโดดเดี่ยวท่ามกลางการอยู่ในโลก การยอมรับความแตกต่าง การให้ที่ยืนกับชีวิตอื่น จะทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

“ภาวะโลกร้อน” (40) ปัญหาใหญ่หลวงที่เผชิญกับมนุษย์อยู่ขณะนี้คือภาวะโลกร้อน อันเกิดจากการใช้พลังงานมหาศาลเพื่อความสะดวกสบาย โดยไม่คิดถึงว่าจะเกิดผลร้ายตามมาอย่างไร ทุกวันนี้อุณหภูมิของโลกจึงร้อนขึ้น ๆ จนน่าวิตกหากมนุษย์ไม่รีบใส่ใจแก้ไข นายอัล กอร์ อดีตรองประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นับว่าเป็นผู้มีบทบาทนำในการรณรงค์แก้ปัญหาลอกร้อน โดยการลงนามในพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) และล่าสุดบนเกาะบาหลี อินโดนีเซีย ซึ่งจบลงเมื่อ 15 ธันวาคม 2550 ก็ยังไม่สามารถกำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซทำโลกร้อนที่ชัดเจน เพราะชาติมหาอำนาจ เช่นสหรัฐอเมริกา ต้องการให้การลดทำโลกร้อนเกิดจากความสมัครใจ ทั้ง ๆ ที่ สภาพยุโรปและชาติกำลังพัฒนาต่างก็เรียกร้องการแก้ปัญหาที่ชัดเจน จากข้อมูลข่าวสารเรื่องโลกร้อน นำมาซึ่งความสนใจของผมนด้วย การสร้างสรรค์งานแบบเหนือจริงที่แสดงภาพการละลายของมนุษย์จากภาวะโลกร้อน ก็เพื่อร่วมรณรงค์ชี้ให้เห็นปัญหาซึ่งทุกคนสามารถช่วยกันได้ โดยลดการใช้ทรัพยากรลงให้เหลือแต่เพียงเท่าที่จำเป็น

“เมืองในจินตนาการเหนือจริง” (41) จินตนาการคือสิ่งที่มนุษย์คิดฝันขึ้นมา เป็นความฝันที่อยากให้เป็นจริง หรือแม้เป็นจริงไม่ได้ก็ยังเป็นความฝันซึ่งทำให้เป็นสุข แต่บางครั้งจินตนาการของเราพาไปในเรื่องเลวร้าย อันเกิดจากความวิตกกังวล ทำให้จิตใจหวาดกลัวและเศร้าหมอง การมีสติคอยควบคุมจินตนาการให้ไปในทางที่ดีงาม จึงเป็นความฝันที่เป็นสุขและเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อชดเชยกับชีวิตจริง ซึ่งไม่เป็นไปตามที่เราอยากให้เป็นในการจัดนิทรรศการศิลปะแต่ละชุด ผมจะผ่อนคลายจิตใจจากเรื่องราวที่เคร่งเครียดจริงจังในผลงานบางชิ้นให้ไปสู่ความฝันที่มีความสุขในผลงานชิ้นท้ายๆ “เมืองในจินตนาการเหนือจริง” เป็นความคิดฝันส่วนตัว ซึ่งอาจจะไม่เชื่อมโยงกับความเป็นจริง แต่เชื่อมโยงกับความรู้สึกซึ่งบอกเล่าไม่ได้

ในนิทรรศการนี้มีผลงานประติมากรรม 2 ชิ้น “เสียงร้อง” (45) เป็นประติมากรรมหล่อบรอนซ์ชิ้นแรกของผม คนอ้าปากร้องในรูปทรงของไม้ผุ มีความผูกพันกับความรู้สึกเล็กๆ ของผมเกี่ยวกับความคิดคำนึงในเรื่องของชีวิต รูปหมานที่ยืนขวางคนอ้าปากร้องเหมือนจะทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครอง

“การเดินทางของชีวิต” (44) ชีวิตคือการเดินทาง เราเดินทางทุกลมหายใจเข้าออก ผ่านกาลเวลา ซึ่งนำพาให้ชีวิตร่วงโรย ผ่านความสุขและความทุกข์ ความสุขเกิดขึ้นแล้วก็จางหาย แต่ความทุกข์นั้นตกตะกอนอยู่ภายใน ชีวิตจึงมีความเจ็บปวด เราจะทำอย่างไร จะเก็บความเจ็บปวดไว้ให้ทุกข์ทรมานตนเองหรือ งานประติมากรรมชิ้นเล็กๆ นี้ สร้างขึ้นมาเพื่อจะให้วางอยู่ใกล้ตัว คอยย้ำเตือนให้ปลดปล่อยความทุกข์ที่ฝังอยู่ในใจออกไป

44

45

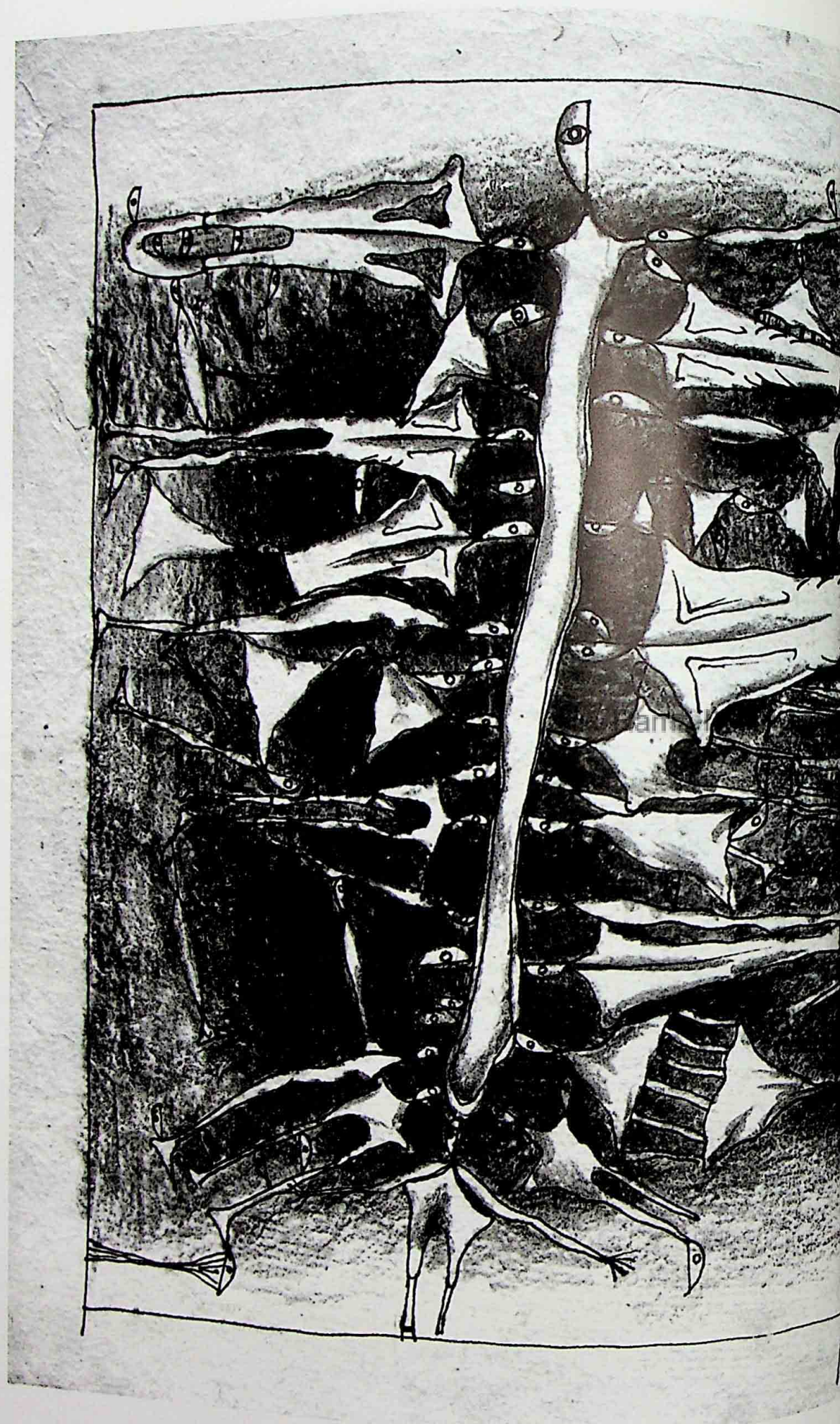
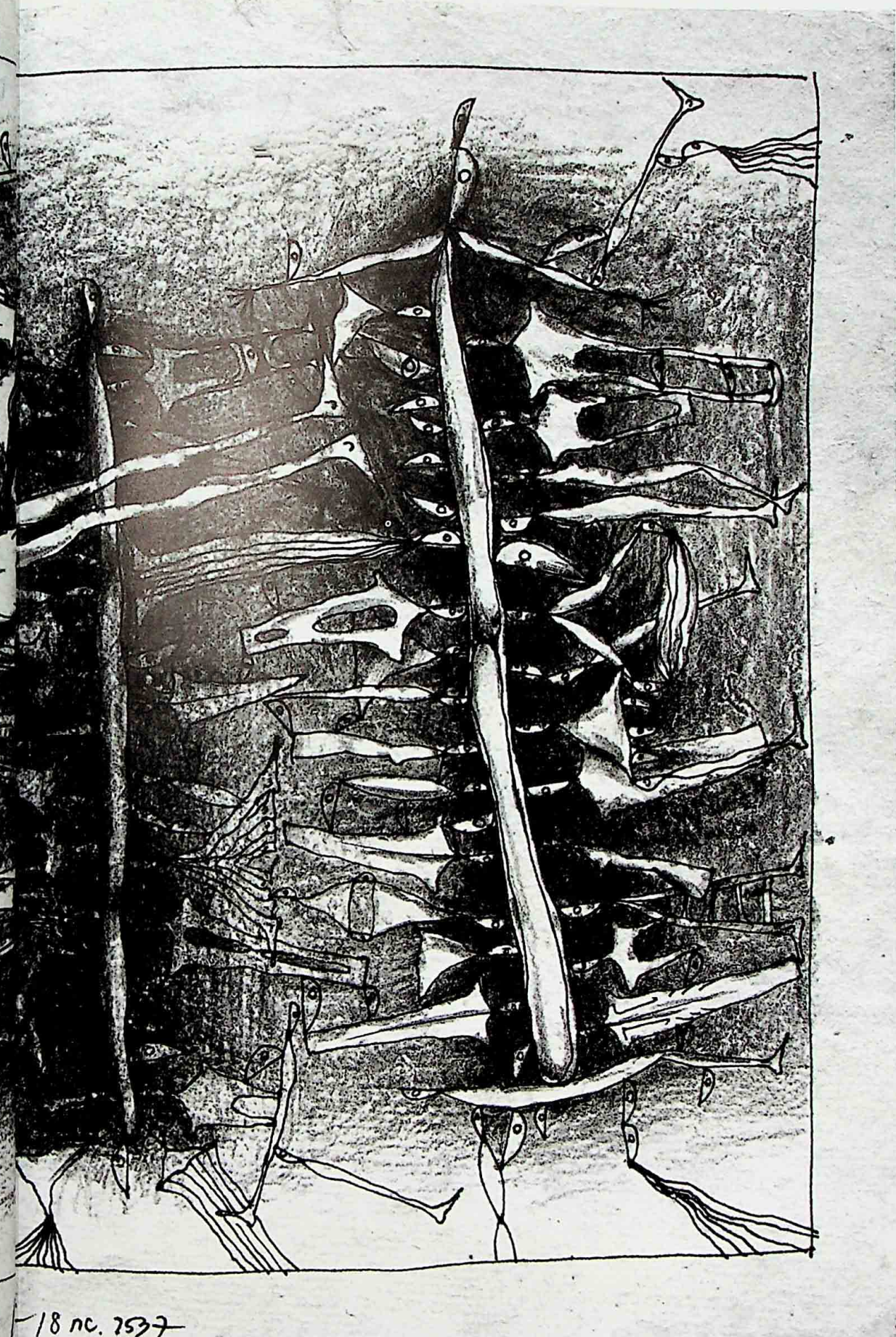
“The Diversity of Life” (38) reflects the many “kinds” of life there are. There is no right way of living, and the diverse choices available to us are what make life meaningful. In life we must all face hardship; we must all resist the temptation to give up. We all stand essentially alone in the world. By recognizing diversity and difference, by giving others their own place to stand, we make it possible to live together in harmony.

“Global Warming” (40) is one of the most serious challenges facing mankind today. For the sake of our own short-sighted convenience, we make profligate use of fossil fuels with little or no concern for the consequences. Global temperatures are rising so quickly that unless we take action soon, it will be too late. Former US Vice-President Al Gore is playing a leading role in the campaign to fight climate change. Yet, despite the Kyoto Protocol and the more recent conference on climate change which concluded in Bali, Indonesia, on December 15, 2007, no specific targets for reducing greenhouse gas emissions have been agreed on. The major stumbling block is that major powers like the US want to make greenhouse gas reductions voluntary, not mandatory, ignoring calls from the European Community and many developing countries for immediate action. All the information about global warming has had the effect of raising my own temperature. This surreal painting that depicts the destruction of humanity as a result of global warming is my contribution to the campaign to raise awareness of the dangers of climate change. By reducing our use of natural resources, we can all play a part in efforts to limit the consequences of global warming.

“City of the Surreal Imagination” (41) is about the human imagination. The imagination is often a dream we wish were true, and even if it could never come true, it gives us pleasure just to imagine. But there are times when our imagination leads us into darker regions. It can fall prey to our worries and fears. Learning to control our imagination so that we focus only on what is beautiful is the way to make up for the disappointments we experience in real life. In each of my exhibitions I purge myself of the fears and negative feelings that inspire some of the works so that I can focus on more pleasant dreams and emotions in the later pieces. “City of the Surreal Imagination” is an expression of a personal dream that may not have much relation with reality but does have strong ties to certain indescribable feelings.

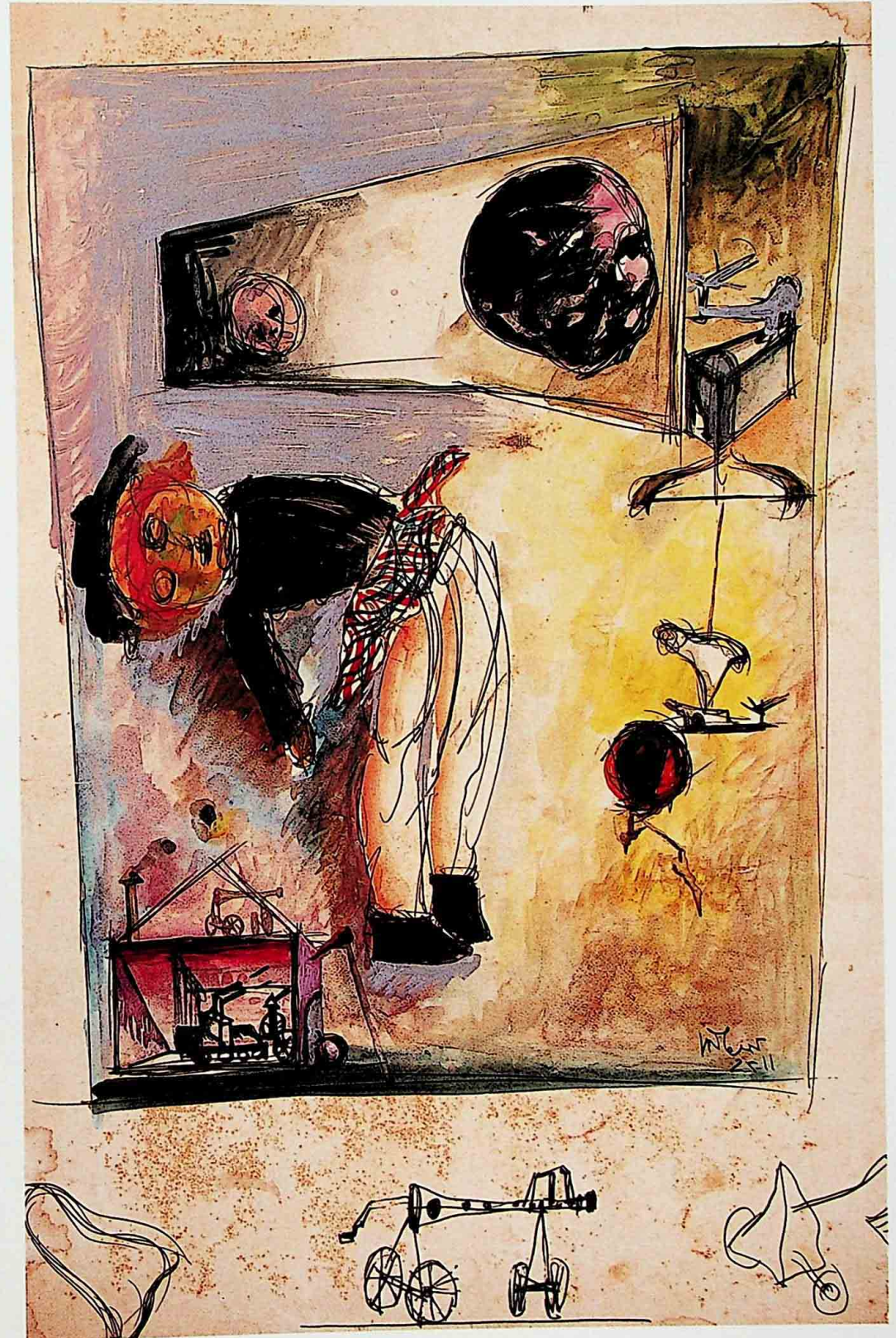
This exhibition also contains two sculpture pieces. “The Cry” (45) is my first bronze. A human figure with mouth wide open in the form of a piece of rotten wood is closely tied to certain profound feelings I have about life. The dog that flanks the human figure appears to be standing guard.

“The Journey of Life” (44) expresses the idea that life is a journey. We move forward through time with every breath we take. This constant motion gradually wears us out. We experience happiness and sorrow. The happiness we feel slowly fades, but life’s sorrows accumulate inside. The pain and suffering build up. What are we to do? Should we dwell on the pain and torture ourselves? This small piece of sculpture was meant to be kept nearby as a reminder to let go of the sadness that is buried inside.

18 no. 7537

Rama IX Art Museum Foundation

เด็กในภาวะสงคราม, 2511 / A Child in Wartime, 1968